

Pankkipalvelumaksut

Tammikuu 2002

Tiivistelmä

Pankkipalveluiden maksuvertailua tulee tehostaa

Pankkien 90-luvun alkupuolella aloittama käytäntö periä pankkipalvelumaksuja on laajentunut asteittain niin, että Suomessa pankit saavat yritysten maksuliikepalveluista jo noin 150 miljoonan euron vuosituoton. Pankkiasiakkaan on käytännössä vaikeaa kilpailuttaa pankkeja, sillä pankit eivät sanottavasti kilpaile palvelumaksuilla, eikä niiden kehitystä ole merkittävästi seurattu.

Pelkästään kotimaan maksuliikkeessä kaikilla pankeilla on kymmeniä erilaisia palvelukokonaisuuksia ja niistä perittäviä maksuja, joiden sisällöt eivät useinkaan ole vertailukelpoisia. Esimerkiksi kanta-asiakkaille tai suurille yrityksille räätälöidään usein listahinnoista poikkeavia ratkaisuja.

Maksuvertailun tehostamiseksi Suomen Yrittäjät ehdottaa, että Rahoitustarkastus velvoittaa pankit ilmoittamaan yksinkertaisimpien peruspankkipalveluidensa, kuten käteismaksujen, tilisiirtojen ja kassalaskennan hinnat sekä keskeisen sisällön nykyistä vertailukelpoisemmalla tavalla. Niiltä osin kun maksut poikkeavat sopimus- tai tapauskohtaisesti asiakkaan koon tai muun syyn johdosta, tulee pankit velvoittaa ilmoittamaan maksut erikseen määritellyille tyyppi-asiakkaille. Lisäksi alan termistö tulee yhdenmukaistaa ja pankkien palvelumaksuhinnastojen tulee olla saatavilla nykyistä helpommin.

Rahoitustarkastuksen tulee tehdä vuosittain selvitys pankkien maksuliikepalkkioiden kehityksestä Suomessa sekä maksukilpailun toimivuudesta pankkipalveluissa. Tämä edellyttää sitä, että useassa maassa toimivat pankit velvoitetaan julkaisemaan Suomesta saadut maksuliikepalkkiotuotonsa nykyistä selvemmin ja luovuttamaan ne Rahoitustarkastukselle vuosittain.

Verkkoasiakkaiden kustannukset ovat alhaisemmat

Palvelumaksuihin vaikuttavat merkittävästi asiointitavat. Pankkikonttorissa asioiva käteisasiakas maksaa aina korkeimmat kertamaksut, kun taas automaateilla ja erilaisilla verkkopääteyhteyksillä maksuliikettään hoitavat pääsevät halvemmalla, etenkin jos tapahtumia on riittävän monta järjestelmien hankintakulujen peittämiseksi. Verkkoasiointin suosiminen on ollut myös pankkien maksupolitiikan selkeä tavoite.

Yksittäisissä palvelumaksuissa pankkikohtaiset ja alueelliset erot vaihtelevat tapauskohtaisesti. Suurimmat vaihtelut löytyvät Säästöpankeista, joiden voi yleisesti arvioida tarjoavan palveluitaan edullisimmin. Isoista pankeista Nordealla maksut määräytyvät keskitetysti ja myös Sammossa alueelliset erot ovat vähäisiä.

Myös maakunnittain maksuerot vaihtelevat tapauskohtaisesti. Useissa maksuissa edullisimmat pankit löytyvät kuitenkin Etelä-Pohjanmaalta. Vuositasolla yritysten palvelumaksut voivat poiketa jopa tuhansia euroja pankista riippuen. Tosin isojen pankkien asiakkaille kustannuserot ovat vähäisempiä.

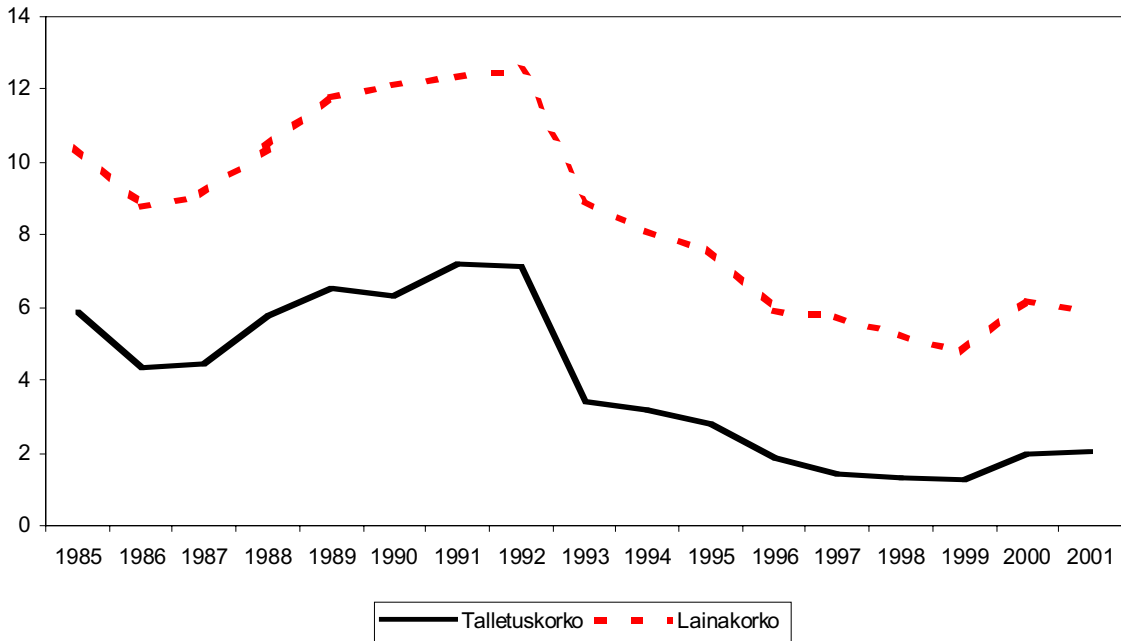
Sisältö

1 Johdanto	2
2 Yrityskyselyn aineisto.....	4
3 Pankkien markkinaosuudet.....	5
4 Suurimmat rahoitus- ja maksuliikekulut.....	6
5 Palvelumaksujen kehitys.....	7
6 Pankkipalveluiden kehitys maksuihin verrattuna.....	8
7 Eräiden pankkipalveluiden maksutaso.....	9
8 Käteisen rahan vaihto	10
9 Käteismaksu kassalla	11
10 Käteisen tilille pano	12
11 Tilisiirto kassalla.....	13
12 Tilisiirto maksupäätteellä.....	14
13 Pankkiyhteysohjelman kuukausimaksu.....	15
14 Alueellisen palvelumaksuvertailun tausta ja toimenpidesuositus	16
15 Alueellinen vertailu kaupalle tyypillisistä palvelumaksuista	18
16 Alueellinen vertailu palvelualoille tyypillisistä palvelumaksuista	21
17 Alueellinen vertailu valmistaville aloille tyypillisistä palvelumaksuista	24
18 Esimerkkilaskelma palvelumaksujen kustannuseroista.....	27

1 Johdanto

Pankkien palveluistaan perimät palvelumaksut ovat puhuttaneet asiakkaita 90-luvun alkupuolelta lähtien, jolloin pankit alkoivat periä niitä näkyvästi. Syynä muutokseen olivat korkosäännöstelyn purkaminen ja rahoitusmarkkinoiden vapauttaminen, jotka rohkaisivat kehittämään pankkipalveluita ja etsimään niille uusia rahoitusmuotoja. 80-lukuun verrattuna korkomarginaalit ovat laskeneet noin puoli prosenttiyksikköä.

Kuvio 1: Talletusten ja lainojen keskkorot 1985-2001, %

Korkomarginaalien ja palvelumaksujen välinen suhde ei ole täysin selvitetävissä, sillä tiedot maksutuotoista ovat puutteellisia. Vuonna 2001 pankkien Suomessa perimät palvelumaksut yritysten maksuliikkeestä olivat osavuositarkastusten tiedoista arvioituna noin 150 miljoonaa euroa. Tästä Nordean ja Osuuspankkien yhteenlaskettu osuus oli noin kolme neljäsosaa ja Sammon noin 10-15 prosenttia. Maksutuotot ovat nousseet siis keskimäärin yli 10 miljoonaa euroa joka vuosi, osin maksutason nousun ja osin uusien palveluiden sekä kasvaneiden volyyymien myötä.

Maksutuottojen merkittävyyden ja niiden nousutrendin takia on valitettavaa, etteivät pankit Suomessa joudu erittelemään palkkiotuottojaan kovinkaan tarkasti. Ne eivät myöskään Norjan tapaan luovuta tietoja esimerkiksi maksuliikepalkkioistaan edes maan keskuspankin käyttöön alan seuranta ja kehittämistä varten. Niinpä yritysten maksamista pankkipalvelumaksuista ei Suomessa ole tehty merkittäviä selvityksiä, eikä niiden kehitys ole noussut poliittiseen keskusteluun.

Maksutuotot kasvanevat lähivuosina jo siksi, että eräät pankkien edustajat epäilevät useimpien maksujen jäävän edelleen alle kustannusten. Myös viimeaikaiset päätökset yhdenmukaistaa eurooppalaisista tilisiirroista perittäviä maksuja lisäävät Suomessa paineita korottaa palvelumaksuja kotimaan maksuliikkeestä.

Kuitenkin erityisesti maksuliikepalveluita paljon käyttävät pienet ja keskisuuret yritykset ovat olleet sitä tyytymättömämpiä, mitä selvemmin pankit ovat siirtyneet perimään kustannuksiaan palvelumaksuilla. Pienyritykset eivät ole kokeneet palveluiden parantuneen tai maksujen tulon vaikuttaneen maksuliikeviiveisiin, jotka korkomarginaalien ohella ovat pankkipalveluiden ns. piilohinnoittelutekijöitä.

Esimerkiksi päiväkassatalletusten viiveiden koetaan mm. pankkien ulkoistamistoimenpiteiden takia pikemminkin pidentyneen viime aikoina. Tällaiset viiveet ovat usein hyvinkin tärkeitä pienten yritysten maksuvalmiuden kannalta ja tuntuvat siksi kohtuuttomilta lisärasituksilta jo sinänsä maksullisista palveluista.

Toistaiseksi näyttää siltä, etteivät palvelumaksut ole tulleet osaksi normaalia pankkikilpailua. Pk-yritysten pankkimarkkinat ovat erittäin keskittyneet, eikä pankin vaihto ole ongelmatonta. Isot pankit ovat kohottaneet maksujaan toistensa tahdissa, eikä merkittäviä ulkomaisiakaan vaihtoehtoja ole näkyvissä.

Tuorein esimerkki heikosti toimivasta pankkikilpailusta on euron käyttöönotto. Suomalaiset pankit olivat käytännössä ainoita eurooppalaisia pankkeja, jotka EU-komission suosituksen vastaisesti perivät rahanvaihtojaksolla käteisen rahan käsittelymaksuja. Isoista pankeistamme tosin Nordea ja Osuuspankit tulivat kustannuksissa käteistä rahaa käyttäviä yrityksiä hieman vastaan, mutta Sampo jopa korotti normaaleja taksojaan tammikuun kahden ensimmäisen viikon ajaksi.

Muissa maissa pankkien asiakkaat eivät siis joutuneet maksamaan yhteiseen rahaan siirtymisen ja kansallisten rahojen poisvetämisen kustannuksia. Suomessa yritysten rahahuoltokustannusten sen sijaan arvioitiin kohonneen nelinkertaisiksi normaaliaikoihin verrattuna kasvaneen vaihtorahatarpeen ja suunnilleen ennallaan pysyneiden palvelumaksujen takia.

Tällä selvityksellä Suomen Yrittäjät haluaa lisätä tietoa pankkien palvelumaksuista. Tietoa selvitykseen kerättiin pääasiallisesti yrityskyselyllä ja pankeilta saaduilla alueellisilla palvelumaksutiedoilla. Pankeilta vastaukset saatiin loppuvuodesta 2001 ja ne kertovat ns. listahinnat eri palveluista 15 alueelta ja 39 pankista.

Yrityskysely toteutettiin syksyllä 2001 Pk-yritysten rahoituskyselyn yhteydessä. Tulokset kattavat koko maan Suomen Yrittäjien aluejärjestöjaon mukaisesti. Kyselyssä kartoitettiin mm. pankkien markkinaosuudet ja yritysten tuntemukset palvelumaksuista yleisesti ja muutamasta yksilöidystä palvelusta erikseen.

Kyselyn vastaukset heijastavat pääasiassa yritysten mielipiteitä, mutta kertovat toisaalta enemmän kuin palvelumaksujen listahinnat, sillä useimmissa pankkipalveluissa yrityksen maksama todellinen palvelumaksu poikkeaa listahinnoista mm. erilaisten palvelupakettien, maksutapojen, asiakassuhteen syvyyden tms. tekijän takia. Listahinnat eivät myöskään paljasta palveluiden määrällistä tarvetta, kun taas yrityskyselyn tuloksiin myös sen pitäisi heijastua.

Yrityskyselyn aineisto ja tulokset esitetään luvuissa 2-13. Palvelujen hintavertailu on raportoitu luvuissa 14-17. Vertailun perusteella Suomen Yrittäjät on tehnyt lukuun 14 toimenpide-ehdotuksen, jolla parannettaisiin maksuvertailua ja siten alan seuranta ja kehittymistä.

2 Yrityskyselyn aineisto

Kysely tehtiin puhelinhaastatteluna syksyllä 2001. Kohderyhmänä olivat suomalaiset pk-yritykset. Otantakehikkona käytettiin Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 95 ja yritysrekisteriä. Vastauksia saatiin 4027 yritykseltä. Tuloksia laskettaessa aineisto on oikaistu painokertoimilla.

Taulukko 1: Yrityskyselyaineiston rakenne

		Painottamaton		Painotettu	
		n=	%	n(w)=	%
PÄÄTOIMIALA	Pk-teollisuus	1762	44	549	14
	Rakentaminen	302	7	566	14
	Palvelut	1432	36	1964	49
	Kauppa	531	13	948	24
VIENTITOIMINTA	Ei vientiä	2714	67	3111	77
	Vientiä	1313	33	916	23
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	1 - 4 henkilöä	1700	42	1497	37
	5 - 9 henkilöä	930	23	973	24
	10 - 49 henkilöä	1127	28	1288	32
	50 - 249 henkilöä	270	7	269	7
LIKEVAIHTO 2000	1 mmk tai alle	1313	33	1105	27
	2 - 5 mmk	1185	29	1144	28
	6 - 10 mmk	469	12	540	13
	11 - 20 mmk	389	10	441	11
	Yli 20 mmk	523	13	624	16
	Ei vastausta	148	4	172	4
ALUE (maakunta)	Helsinki	337	8	588	15
	Muu Uusimaa	409	10	639	16
	Varsinais-Suomi	362	9	374	9
	Satakunta	235	6	185	5
	Häme	135	3	154	4
	Päijät-Häme	146	4	132	3
	Pirkanmaa	355	9	363	9
	Kaakkois-Suomi	234	6	225	6
	Etelä-Savo	176	4	121	3
	Pohjois-Savo	204	5	169	4
	Pohjois-Karjala	182	5	114	3
	Keski-Suomi	214	5	186	5
	Etelä-Pohjanmaa	220	5	166	4
	Pohjanmaa	111	3	97	2
	Keski-Pohjanmaa	147	4	121	3
	Pohjois-Pohjanmaa	209	5	196	5
	Kainuu	162	4	55	1
Lappi	189	5	143	4	
ALUE (lääni)	Etelä-Suomi	1261	31	1737	43
	Länsi-Suomi	1600	40	1459	36
	Itä-Suomi	562	14	404	10
	Pohjois-Suomi	604	15	427	11
VASTAAJAN ASEMA	Yrittäjä/toimitusjohtaja	3356	83	3266	81
	Muu johtaja	311	8	372	9
	Päällikkö / muu esimies	360	9	388	10
SUOMEN YRITTÄJIEN JÄSEN	Kyllä	2097	52	1975	49
	Ei	1930	48	2052	51
YHTEENSÄ		4027	100	4027	100

3 Pankkien markkinaosuudet

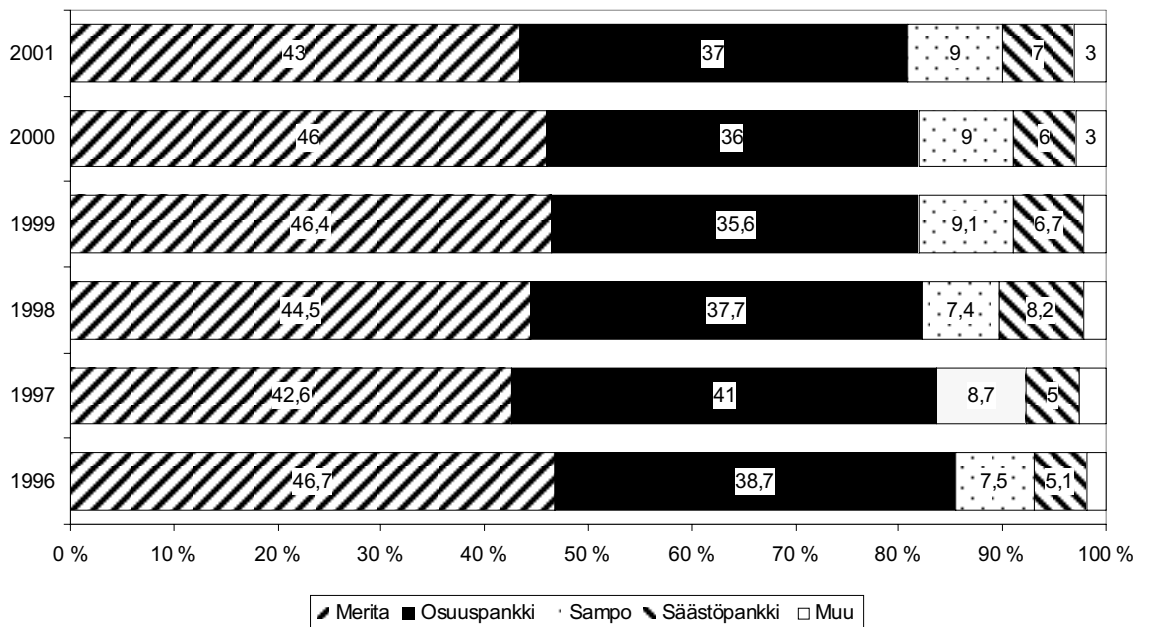
Taulukko 2: Yrityksen pääasiallisesti käyttämä pankkiryhmä

	Kaikki yritykset, %	Teollisuus, %	Rakentaminen, %	Palvelut, %	Kauppa, %
Merita Pankki (Nordea)	43	41	36	46	43
Osuuspankki	37	42	44	34	37
Sampo	9	7	6	10	8
Säästöpankki	7	6	11	6	8
Muu / ei vastausta	3	4	3	3	4

Pk-yritykset ovat keskittyneet selvästi Nordean (aiemmin Merita) ja Osuuspankkien asiakkaidiksi. Näiden pankkiryhmiä markkinaosuus pk-yrityksistä on yhä 80 prosenttia. Käytännössä pk-yritykset kohtaavat siten hyvin keskittyneet pankkimarkkinat ja joillakin alueilla yhden pankin markkinaosuus saattaa olla yli 60 prosenttia.

Nordean markkinaosuus on säilynyt suurempana kuin Osuuspankkien, vaikka se on markkinajohtaja maakunnista vain Uusimaalla, Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Pirkanmaalla, Kaakkois-Suomessa ja Lapissa. Markkinaosuuksissa ei ole tapahtunut sanottavia muutoksia viime vuoteen verrattuna.

Kuvio 2: Pankkien markkinaosuudet 1996-2001

4 Suurimmat rahoitus- ja maksuliikekulut

Taulukko 3: Mikä seuraavista rahoitus- ja maksuliikekuluista on suurin yrityksessänne?

	Kaikki yritykset, %	Teollisuus, %	Rakentaminen, %	Palvelut, %	Kauppa, %
Lainan korot ja toimitusmaksut	39	50	28	37	42
Maksuliikkeen palvelumaksut	50	39	61	53	45
Sijoitusten hoitopalkkiot	2	2	3	2	2
Ei osaa sanoa	9	9	8	8	11

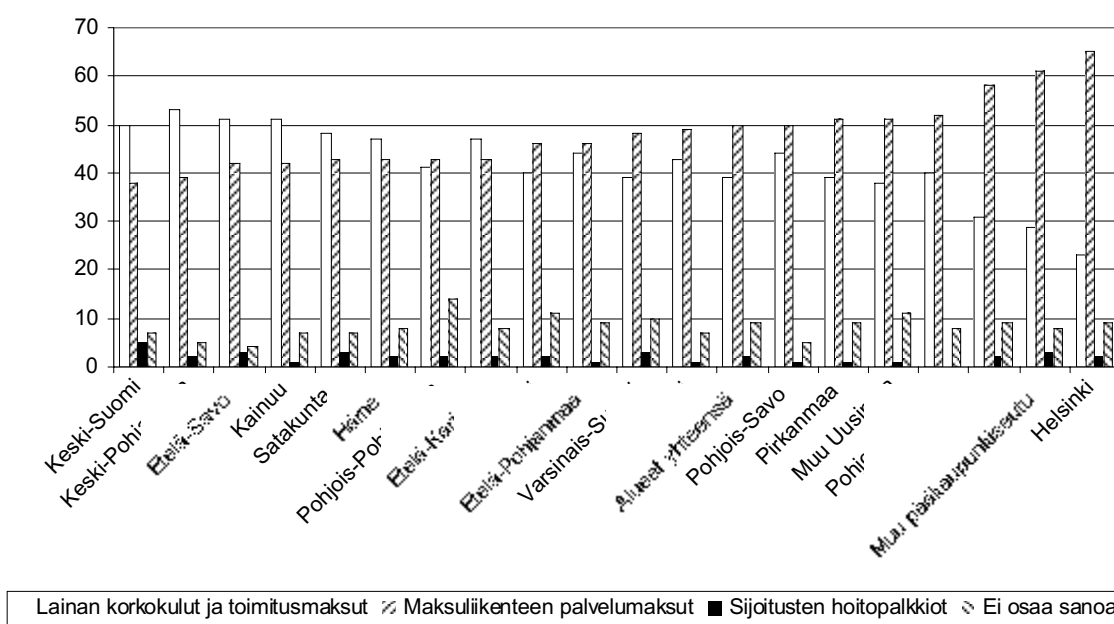
Joka toisella pk-yrityksellä suurin rahoituksesta ja maksuliikkeestä aiheutuva kuluerä ovat pankkipalvelumaksut. Lainojen korot ja toimitusmaksut ovat suurin kuluerä 39 prosentille yrityksistä. Tämä on luonnollista, koska lähes joka toisella yrityksellä ei ole ulkoista rahoitusta eli lainoja tai takauksia. Lisäksi on huomattava, ettei tällä kysymyksellä pystytä arvioimaan näiden kuluerien markkamääräistä tasoa.

Teollisuudessa lainojen korkokulut ja toimitusmaksut ovat muita useammin yrityksen suurimmat kuluerät. Palvelumaksut korostuvat Uusimaalla, Päijät-Hämeessä ja Pohjois-Karjalassa. Sen sijaan maan keskiosissa korkokulut ovat yritysten merkittävin kuluerä. Osuuspankkien asiakkailta korkokulut ovat selvästi muita useammin suurin kuluerä.

Taulukko 4: Suurin rahoitus- ja maksuliikekuluerä pääasiallisen pankin mukaan

	Nordea, %	Osuuspankit, %	Sampo, %	Säästöpankit, %	Muu, %
Lainan korot ja toimitusmaksut	35	47	33	35	37
Maksuliikkeen palvelumaksut	55	44	55	56	42
Sijoitusten hoitopalkkiot	2	2	2	2	5
Ei osaa sanoa	9	7	10	6	15

Kuvio 3: Suurimmat rahoitus- ja maksuliikekulut alueellisesti

5 Palvelumaksujen kehitys

Taulukko 5: Miten pankkipalvelumaksut ovat kehittyneet viimeisten kahden vuoden aikana?

	Alentuneet %	Pysyneet ennallaan %	Nousseet hieman %	Nousseet merkittävästi %
Kaikki yritykset	7	21	36	35
Teollisuus	7	24	40	28
Rakentaminen	10	23	48	19
Palvelut	7	19	36	38
Kauppa	8	24	28	41

Pk-yritysten mukaan pankkipalvelumaksut ovat nousseet selvästi viimeisten kahden vuoden aikana. Vain 7 prosenttia vastanneista arvioi niiden laskeneen. Rakennusalalla ja teollisuudessa maksut eivät ole nousseet yhtä laajalti kuin muilla toimialoilla, koska näillä aloilla käytetään vähemmän käteistä. Pankkiryhmistä maksut ovat nousseet eniten Nordeassa ja maakunnista Hämeessä.

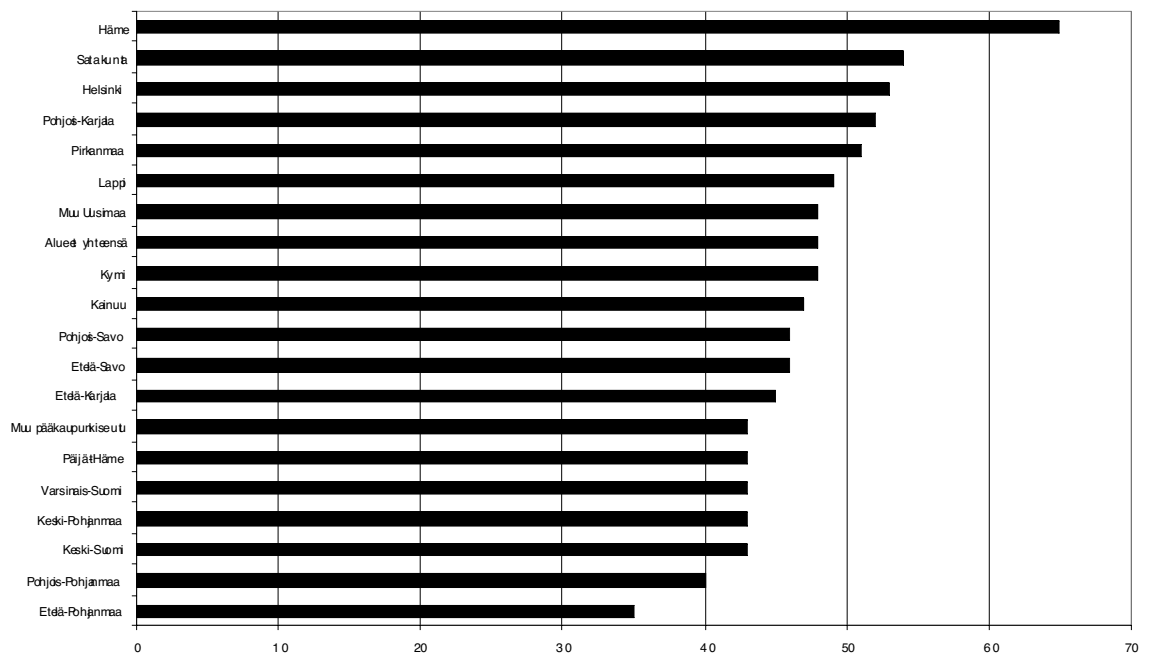
Taulukko 6: Pankkipalvelumaksujen kehitys pääasiallisen pankin mukaan

	Alentuneet %	Pysyneet ennallaan %	Nousseet hieman %	Nousseet merkittävästi %	Indeksi*
Nordea	7	18	38	38	52
Osuuspankki	8	24	38	31	44
Sampo	8	22	34	37	48
Säästöpankki	10	24	30	35	43
Muu	15	23	27	35	37

* Indeksi = $(-75 * \text{Alentuneet} + 50 * \text{Nousseet hieman} + 100 * \text{Nousseet merkittävästi}) / 100$.

Kuvio 4: Pankkipalvelumaksujen kehitys alueellisesti,

Indeksi = $(-75 * \text{Alentuneet} + 50 * \text{Nousseet hieman} + 100 * \text{Nousseet merkittävästi}) / 100$.

6 Pankkipalveluiden kehitys maksuihin verrattuna

Taulukko 7: Miten pankkien palvelut ovat kehittyneet viimeisten kahden vuoden aikana palvelumaksuihin verrattuna?

	Heikentyneet %	Pysyneet ennallaan %	Parantuneet %
Kaikki yritykset	30	54	16
Teollisuus	28	58	15
Rakentaminen	22	57	20
Palvelut	32	52	16
Kauppa	32	55	13

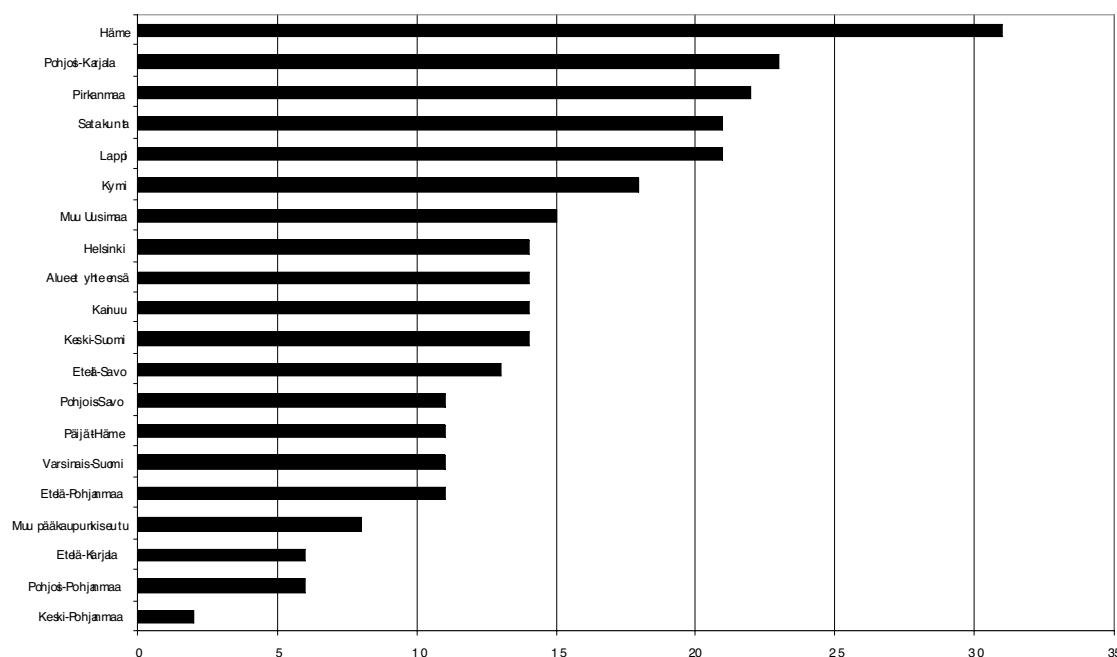
Pk-yritysten mukaan pankkipalvelut eivät ole kehittyneet samassa suhteessa niistä perittävien maksujen muutosten kanssa, vaan ovat heikentyneet. 16 prosenttia vastanneista arvioi kuitenkin palveluiden hinta-laatusuhteen parantuneen. Toimialojen välillä ei ole merkittäviä eroja tässäkin kysymyksessä. Osuuspankkien palvelut ovat kehittyneet pankeista parhaiten kohonneisiin maksuihin verrattuna. Hämeessä palveluiden laatu on jäänyt eniten jälkeen maksutason noususta.

Taulukko 8: Pankkipalveluiden kehitys maksuihin verrattuna pääasiallisen pankin mukaan

	Heikentyneet %	Pysyneet ennallaan %	Parantuneet %	Saldo* %-yks.
Nordea	33	51	16	17
Osuuspankki	26	59	15	11
Sampo	35	49	16	19
Säästöpankki	26	60	14	12
Muu	33	47	20	13

* Saldo= Heikentyneet - Parantuneet.

Kuvio 5: Pankkipalveluiden kehitys maksuihin verrattuna alueellisesti, saldoluku

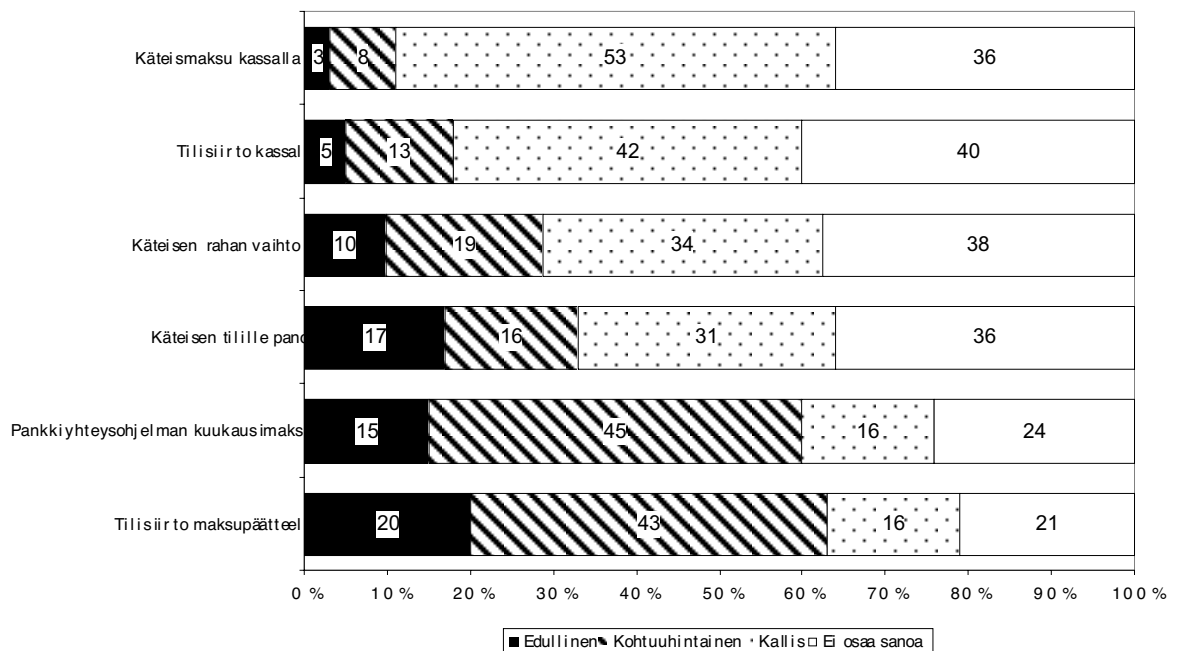
7 Eräiden pankkipalveluiden maksutaso

Taulukko 9: Eräiden pankkipalveluiden maksutaso, kaikki yritykset

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %
Käteisen rahan vaihto	10	19	34	38
Käteismaksu kassalla	3	8	53	36
Käteisen tilille pano	17	16	31	36
Tilisiirto kassalla	5	13	42	40
Tilisiirto maksupäätteellä	20	43	16	21
Pankkiyhteysohjelman kuukausimaksu	15	45	16	24

Pk-yritysten kokemukset tukevat selvityksiä, joissa on todettu henkilökohtaisten pankkipalveluiden olevan kalliimpia kuin tietojärjestelmiä hyödyntävät itsepalvelut. Tämä on ollut myös pankkien maksupolitiikan tavoite. Tässä esitellyistä yksittäisistä pankkipalveluista kalleimpina pk-yritykset näyttävät pitävän käteismaksua ja tilisiirtoa kassapalveluna. Varsin moni ei osaa arvioida palveluiden maksutasoa.

Kuvio 6: Eräiden palvelumaksujen taso, kaikki yritykset

8 Käteisen rahan vaihto

Taulukko 10: Pidättekö käteisrahan vaihtoa edullisena, kohtuuhintaisena vai kalliina pankkipalveluna?

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %
Kaikki yritykset	10	19	34	38
Teollisuus	6	19	27	48
Rakentaminen	7	23	23	47
Palvelut	8	17	35	40
Kauppa	17	20	40	23

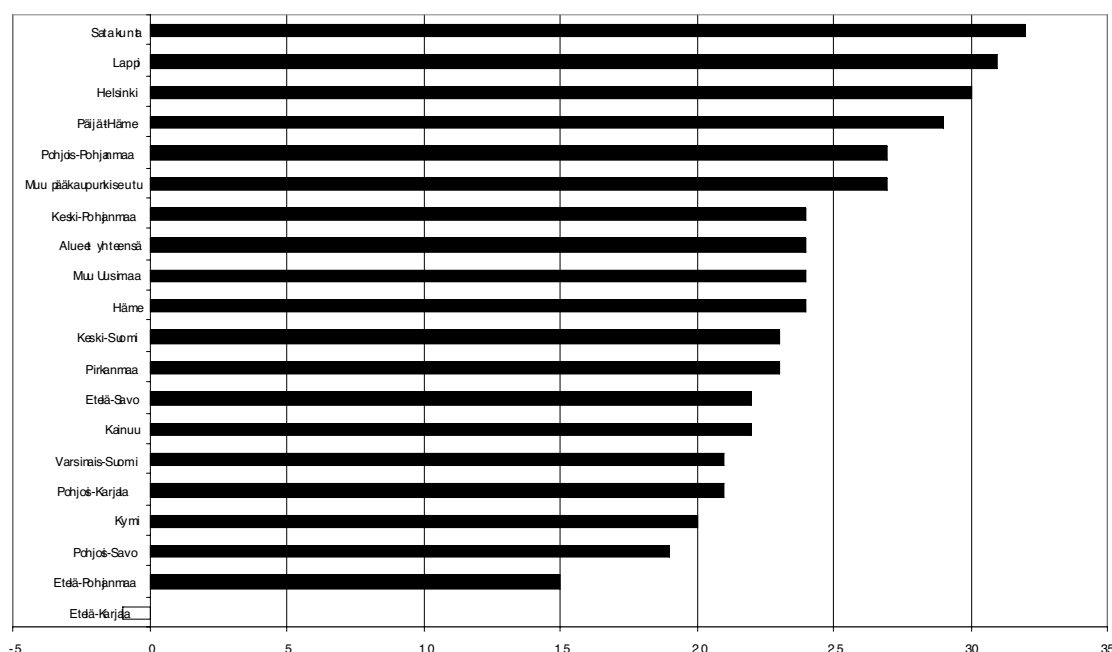
Pk-yritykset pitävät käteisen rahan vaihtoa kalliina pankkipalveluna. Tosin melko moni kauppias on pystynyt sopimaan edullisen rahahuoltosopimuksen pankin tai arvokuljetusyrityksen kanssa. Koska tällaisia sopimuksia on harvemmin muilla aloilla, ovat käteishuollon kustannukset korkeimmat palvelualoilla. Säästöpankeissa käteisen rahan vaihto on selvästi muita pankkeja edullisempaa. Etelä-Karjalassa on ainoana maakuntana enemmän niitä, jotka pitävät käteishuoltoa edullisena pankkipalveluna kuin niitä, joiden mielestä se on kallis palvelu.

Taulukko 11: Käteisen rahan vaihto pääasiallisen pankin mukaan

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %	Saldo %-yks.
Nordea	7	18	34	40	27
Osuuspankki	11	20	35	34	24
Sampo	8	15	37	40	29
Säästöpankki	25	21	22	33	-3
Muu	4	8	36	52	32

* Saldo= Kallis - Edullinen.

Kuvio 7: Käteisen rahan vaihto alueellisesti, saldoluku

9 Käteismaksu kassalla

Taulukko 12: Pidättekö käteismaksua kassalla edullisena, kohtuuhintaisena vai kalliina pankkipalveluna?

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %
Kaikki yritykset	3	8	53	36
Teollisuus	3	8	48	41
Rakentaminen	2	8	47	43
Palvelut	3	7	57	33
Kauppa	5	9	52	34

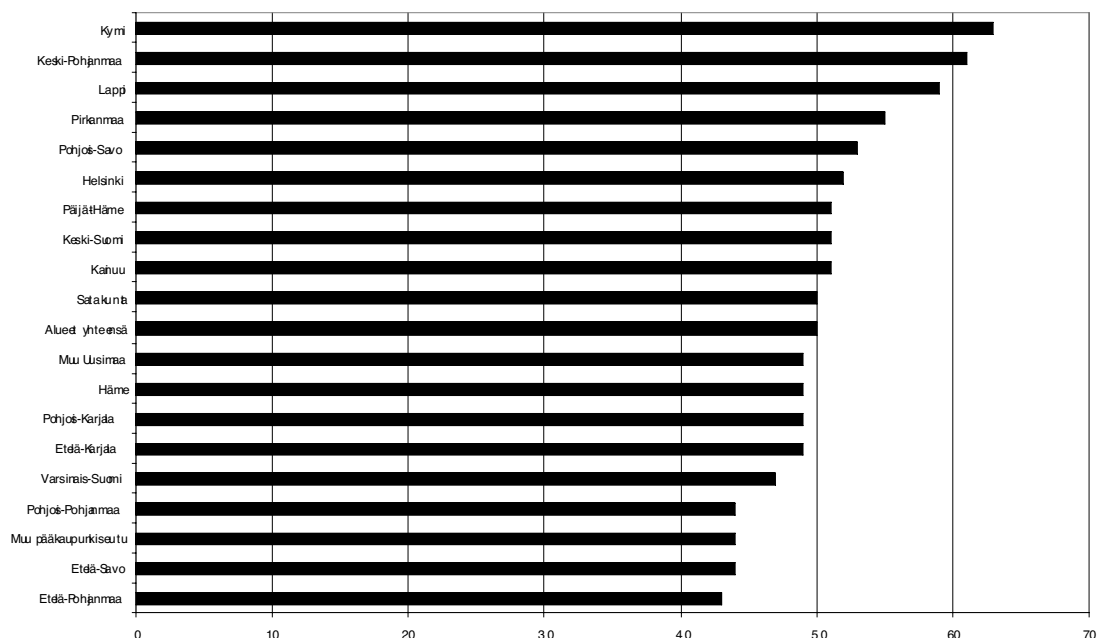
Pk-yritykset pitävät käteismaksua pankin kassalla erityisen kalliina pankkipalveluna. Tosin melko moni ei osaa sanoa arviotaan. Toimialoittaiset erot ovat vähäisiä, samoin pankkiryhmittäiset. Kymessä, Keski-Pohjanmaalla ja Lapissa käteismaksut ovat kalleimmat, Etelä-Pohjanmaalla halvimmat.

Taulukko 13: Käteismaksu kassalla pääasiallisen pankin mukaan

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %	Saldo %-yks.
Nordea	2	7	53	39	51
Osuuspankki	4	9	57	30	53
Sampo	3	5	52	40	49
Säästöpankki	8	11	50	31	42
Muu	2	6	33	59	31

* Saldo= Kallis - Edullinen.

Kuvio 8: Käteismaksu kassalla alueellisesti, saldoluku

10 Käteisen tilille pano

Taulukko 14: Pidättekö käteisen tilille pinoa edullisena, kohtuuhintaisena vai kalliina pankkipalveluna?

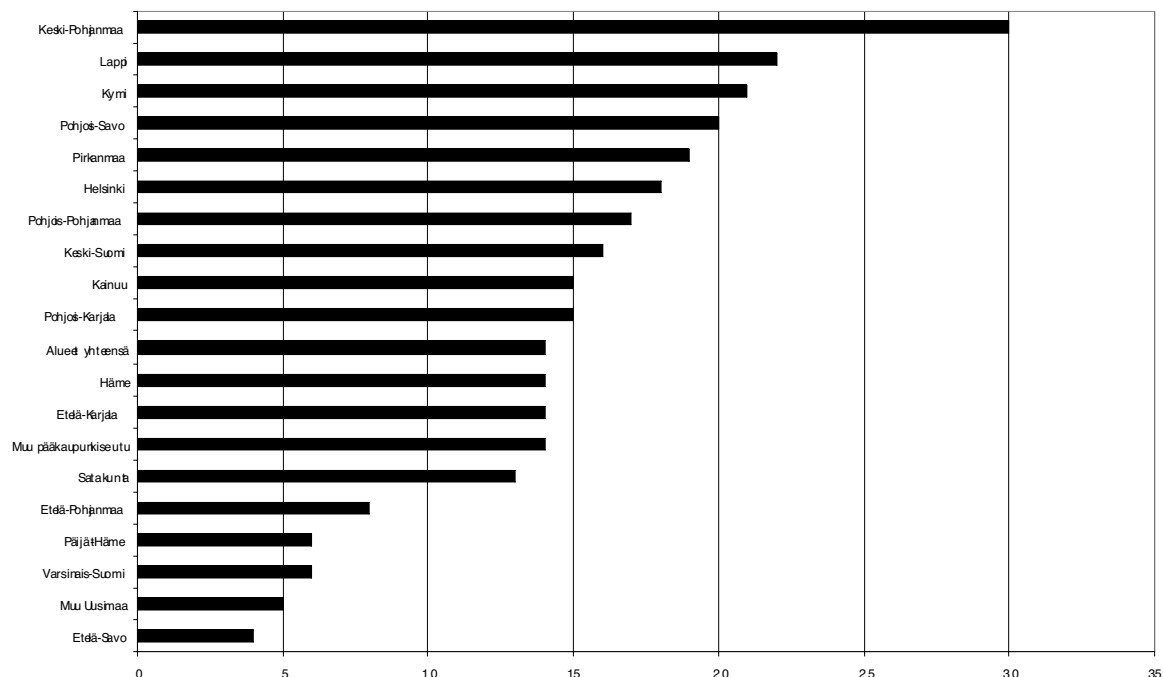
	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %
Kaikki yritykset	17	16	31	36
Teollisuus	16	16	25	43
Rakentaminen	16	14	22	48
Palvelut	16	16	31	37
Kauppa	18	19	38	25

Pk-yritykset pitävät myös käteisen tilille pinoa varsin kalliina pankkipalveluna. Tosin melko moni ei osaa asiaa arvioida. Toimialoitteiset erot ovat vähäisiä. Säästöpankit ovat selvästi muita pankkeja edullisempia. Keski-Pohjanmaalla käteisen tilille pinoa on erityisen kallista ja Etelä-Savossa se on vähiten kallista.

Taulukko 15: Käteisen tilille pinoa pääasiallisen pankin mukaan

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %	Saldo %-yks.
Nordea	14	17	31	40	15
Osuuspankki	16	17	29	32	19
Sampo	17	12	35	39	15
Säästöpankki	38	15	32	29	-20
Muu	13	12	18	53	10

* Saldo= Kallis - Edullinen.

Kuvio 9: Käteisen tilille pinoa alueellisesti, saldoluku

11 Tilisiirto kassalla

Taulukko 16: Pidättekö tilisiirtoa kassalla edullisena, kohtuuhintaisena vai kalliina pankkipalveluna?

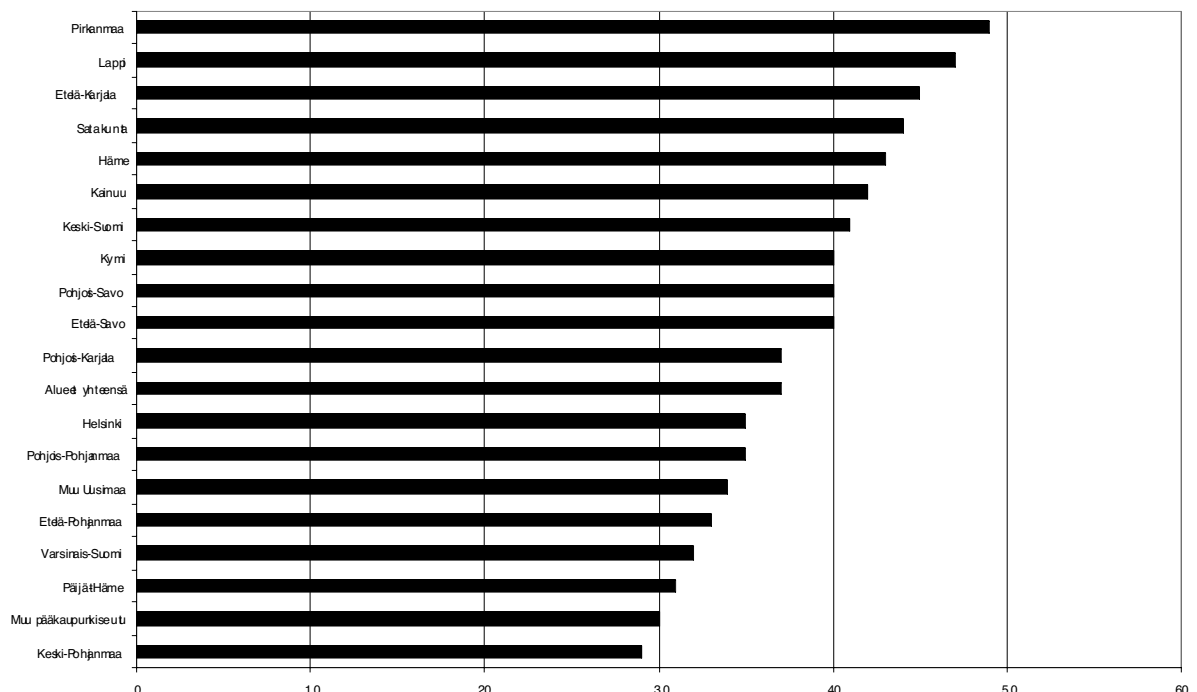
	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %
Kaikki yritykset	5	13	42	40
Teollisuus	5	15	36	44
Rakentaminen	8	12	33	48
Palvelut	4	12	45	39
Kauppa	4	15	45	37

Pk-yritykset pitävät tilisiirtoa kassalla kalliina pankkipalveluna. Tosin moni ei osaa asiaa arvioida. Toimialoittaiset erot ovat vähäisiä. Säästöpankit ovat hieman muita pankkeja edullisempia myös tässä pankkipalvelussa. Tilisiirto kassalla on kalleinta Pirkanmaalla ja Lapissa.

Taulukko 17: Tilisiirto kassalla pääasiallisen pankin mukaan

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %	Saldo %-yks.
Nordea	4	12	41	43	37
Osuuspankki	5	13	44	37	39
Sampo	2	11	47	40	45
Säästöpankki	12	18	35	35	23
Muu	1	19	32	48	31

* Saldo= Kallis - Edullinen.

Kuvio 10: Tilisiirto kassalla alueellisesti, saldoluku

12 Tilisiirto maksupäätteellä

Taulukko 18: Pidättekö tilisiirtoa maksupäätteellä edullisena, kohtuuhintaisena vai kalliina pankkipalveluna?

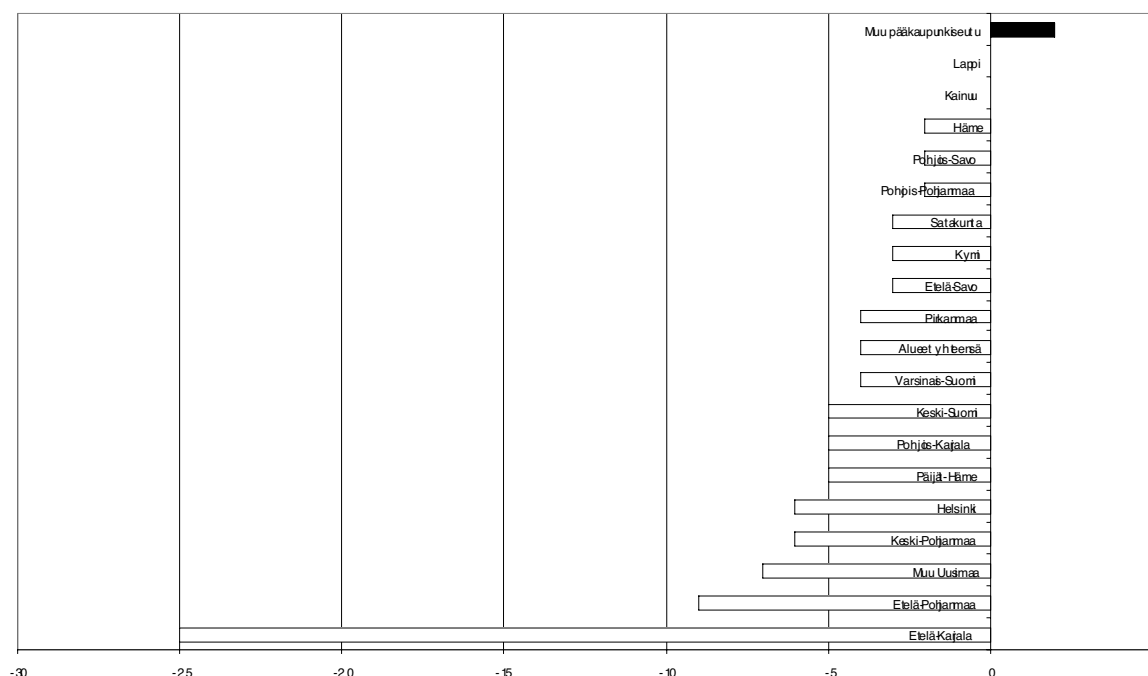
	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %
Kaikki yritykset	20	43	16	21
Teollisuus	20	43	14	23
Rakentaminen	24	45	15	16
Palvelut	20	42	15	23
Kauppa	18	45	18	18

Pk-yritykset pitävät tilisiirtoa maksupäätteellä melko edullisena pankkipalveluna. Toimialoittaiset erot ovat vähäisiä. Sampo on ainoa pankki ja muu pääkaupunkiseutu kuin Helsinki on ainoa alue, jossa tätä palvelua kalliina pitäviä on enemmän kuin sitä edullisena pitäviä.

Taulukko 19: Tilisiirto maksupäätteellä pääasiallisen pankin mukaan

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %	Saldo %-yks.
Nordea	17	44	16	23	-1
Osuuspankki	21	45	17	17	-4
Sampo	19	40	20	21	1
Säästöpankki	34	36	7	24	-27
Muu	22	46	2	30	-20

* Saldo= Kallis - Edullinen.

Kuvio 11: Tilisiirto maksupäätteellä alueellisesti, saldoluku

13 Pankkiyhteysohjelman kuukausimaksu

Taulukko 20: Pidätkö pankkiyhteysohjelman kuukausimaksua edullisena, kohtuuhintaisena vai kalliina?

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %
Kaikki yritykset	15	45	16	24
Teollisuus	18	45	13	25
Rakentaminen	20	50	14	17
Palvelut	15	44	16	25
Kauppa	13	44	19	24

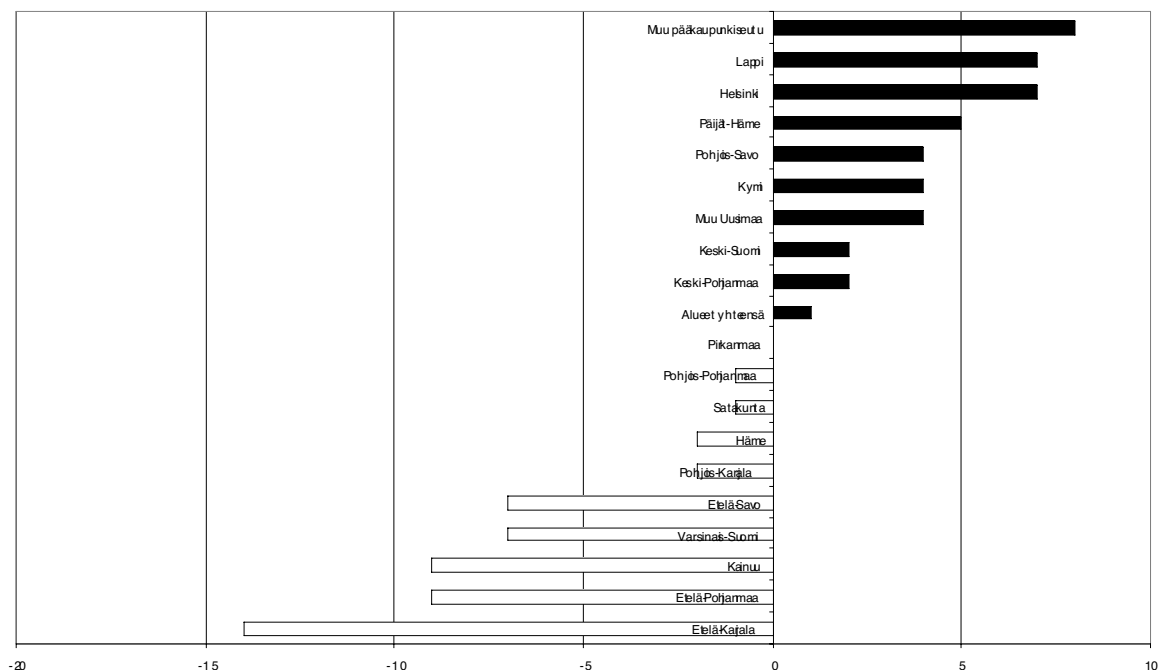
Pk-yritykset pitävät pankkiyhteysohjelman kuukausimaksua kohtuuhintaisena. Toimialoittaiset erot ovat vähäisiä. Säästöpankit ovat tässäkin suhteessa edullisimpia. Maakunnista Etelä-Karjalassa maksu on edullisin ja pääkaupunkiseutu sekä Lappi kalleimmat.

Taulukko 21: Pankkiyhteysohjelman kuukausimaksu pääasiallisen pankin mukaan

	Edullinen %	Kohtuuhintainen %	Kallis %	Ei osaa sanoa %	Saldo %-yks.
Nordea	12	45	18	25	6
Osuuspankki	18	45	16	21	-2
Sampo	14	46	17	24	3
Säästöpankki	27	41	6	26	-21
Muu	15	55	5	25	-10

* Saldo= Kallis - Edullinen.

Kuvio 12: Pankkiyhteysohjelman kuukausimaksu alueellisesti, saldoluku

14 Alueellisen palvelumaksuvertailun tausta ja toimenpidesuositus

Pankkien aluekonttoreista pyydettiin hinnaston mukaiset palvelumaksut eräistä pankkipalveluista. Kaikkia maksuja on mahdoton kartoittaa, koska niitä on erittäin paljon, eivätkä ne ole keskenään vertailukelpoisia. Tähän selvitykseen valittiin tyypillisiä pk-yritysten käyttämiä pankkipalveluita seuraavilla perusteilla:

- Ne ovat vertailukelpoisia eri pankkien välillä ja niistä on tiedot saatavilla verraten vaivattomasti.
- Niissä on kaikenlaisia peruspalveluita ja palvelutapoja konttoriasioinnista verkkoasiointiin.
- Ne ovat tyypillisiä pk-yritysten pankkipalveluita siten, että kohdat 1-5 ovat erityisen tyypillisiä kaupan alalla, kohdat 6-10 muissa palveluissa ja kohdat 11-15 valmistavalle yritykselle, kuten teollisuuden tai rakennusalan yritykselle.
- Niillä on taloudellista merkitystä pienyrityksille joko korkeiden taksojen tai suurten volyymien kautta.
- Niistä on otettu yhteyttä Suomen Yrittäjiin.

Näistä lähtökohdista päädyttiin keräämään pankkien aluekonttoreista tiedot seuraavien pankkipalveluiden maksutaksoista:

1. **Viitteellinen maksu automaatilla** tarkoittaa yrityksen maksamaa viitteellistä laskua ao. pankin maksuautomaatilla toisen pankin tilille.
2. **Rahahuoltosopimus** tarkoittaa pankin kanssa tehdyn yrityksen käteisrahahuollon kuukausikustannusta yritykselle. Sopimus kattaa arvokuljetuksen yritykseen/ yrityksestä kerran viikossa, kassatilityksen yrityksen tilille ao. pankissa ja enintään 500 euron (ks. koostumus kohdasta 4.) viikkoerän luovuttamisen pankista yrityksen vaihtorahaksi.
3. **Kassatilitys konttorissa** tarkoittaa sopimusasiakasyrityksen päiväkassan laskentaa ja tilitystä ao. pankissa olevalle tilille konttoripalveluna.
4. **Vaihtorahan saaminen pankista** tarkoittaa yrityksen käteiskassaan hankittavan 500 euron pohjakassan saamista pankista siten, että se koostuu 165 eurosta seteleitä (10*10 euroa + 13*5 euroa) ja 335 eurosta kolikoita (suunnilleen kaksi pötköä kutakin eurokolikkoa).
5. **Maksupäätelyteyhteys** tarkoittaa kaupan ja pankin välistä sähköistä maksupäätelypalvelua pankkikorttimaksuille.
6. **Tiliote / tilitapaht. automaatista** tarkoittaa yrityksen pankkiautomaatista tulostamaa tiliotetta tai toissijaisesti tilitapahtumalistaa.
7. **Tilisiirto kassalla** tarkoittaa yrityksen tekemää tilisiirtoa pankin konttorissa manuaalisena kassapalveluna toisen pankin tilille.
8. **Saapuva viitteetön maksu** tarkoittaa yrityksen ao. pankissa olevalle tilille toisesta pankista tulevaa viitteetöntä maksua.
9. **Yrityspankkikortti** tarkoittaa rahakorttiominaisuudella varustetun yritys pankkikortin kuukausikustannusta yritykselle ilman käyttökerroista tai kortin avauksesta perittäviä maksuja.
10. **Pankkiyhteysohjelma** tarkoittaa yrityksen pankilta hankkiman sähköisen peruspankkiyhteysohjelman kuukausikustannusta yritykselle.

11. **Käteismaksu kassalla** tarkoittaa yrityksen laskun maksua käteisellä pankin konttorissa manuaalisena kassapalveluna ao. pankin tilille.
12. **Tilisiirto maksupalveluna** tarkoittaa yrityksen laskun maksua tilisiirtona pankin maksupalvelun kautta siten, että yritys toimittaa laskun pankille maksukuussa.
13. **Saapuva maksu viitteellä** tarkoittaa yrityksen ao. pankissa olevalle tilille viitesiirtona toisesta pankista tulevaa maksua.
14. **Maksumääräys ulkomaille kassalla** tarkoittaa yrityksen pankin konttoriin viemää maksumääräystä eurooppalaisen pankin asiakkaalle.
15. **Paperitiliote postitse** tarkoittaa pankin yritykselle kuukausittain toimittamaa paperitiliotetta.

Vastauksia saatiin 15 alueelta ja 39 pankista. Tässä ei esitetä Nordean alueellisia vastauksia, sillä sen palvelumaksut määräytyvät keskitetysti. Myös Sammossa hintataso on pitkälti keskitetty, joten alueellisia eroja löytyy lähinnä Osuus- ja Säästöpankeista. Useimmissa palveluissa taksahinnoista voidaan poiketa erillisillä sopimuksilla, joihin vaikuttaa erityisesti kanta-asiakkuus tms. seikat.

Tulosten ryhmittelyä toimialoittain on pidettävä viitteellisenä, sillä yritykset käyttävät toimialoista riippumatta useimpia nyt kartoitettuja pankkipalveluita. Kaupanalan palveluryhmittelyyn on kerätty etenkin säännölliseen käteisrahahuoltoon ja maksuautomaatti- tai pääteyhteyksiin liittyviä palveluita. Valmistavalle yritykselle tyypillisessä pankkipalvelussa on usein kyse hieman satunnaisemmasta tapahtumasta kuin vaikkapa kaupan jatkuvasta käteishuollosta tai kansainvälisemmästä maksuliikenteestä kuin palvelualoilla. Palvelualan palveluryhmittelyyn on kerätty näiden kahden ryhmän välimaastossa olevia maksuliikepalveluita, erityisesti elektronisia maksupalveluita.

Yksittäisen pankkiasiakkaan hankalaa pankkipalvelumaksujen vertailutilannetta kuvaa hyvin se, että kyselyymme vastanneilla pankkien edustajilla oli asiaan vihkiytyneisyydestäänkin huolimatta monesti epäselvyyksiä siitä, mitä taksoja kulloinkin tarkoitettiin. Tämä johtuu suureksi osaksi siitä, että pankkien käyttämät termit poikkeavat toisistaan ja samoissakin palveluissa maksuihin vaikuttaa niin kovin moni tekijä asiakassuhteen syvyydestä maksutapoihin saakka. Tuloksista päätellen myös maksujen euromuunnoksissa on epäyhtenäisiä käytäntöjä.

Maksuvertailun tehostamiseksi Suomen Yrittäjät ehdottaa, että Rahoitustarkastus velvoittaa pankit ilmoittamaan yksinkertaisimpien peruspankkipalveluidensa, kuten käteismaksujen, tilisiirtojen ja kassalaskennan hinnat sekä keskeisen sisällön nykyistä vertailukelpoisemmalla tavalla. Niiltä osin kun maksut poikkeavat sopimus- tai tapauskohtaisesti asiakkaan koon tai muun syyn johdosta, tulee pankit velvoittaa ilmoittamaan maksut erikseen määritellyille tyyppiasiakkaille. Lisäksi alan termistö tulee yhdenmukaistaa ja pankkien palvelumaksuhinnastojen tulee olla saatavilla nykyistä helpommin.

Rahoitustarkastuksen tulee tehdä vuosittain selvitys pankkien maksuliikepalkkioiden kehityksestä Suomessa sekä maksukilpailun toimivuudesta pankkipalveluissa. Tämä edellyttää sitä, että useassa maassa toimivat pankit velvoitetaan julkaisemaan Suomesta saadut

maksuliikepalkkiotuottonsa nykyistä selvemmin ja luovuttamaan ne Rahoitustarkastukselle vuosittain.

15 Alueellinen vertailu kaupalle tyypillisistä palvelumaksuista

Kaupalle tyypillisin pankkipalvelu on rahahuoltopalvelu joko erikseen pankin tai arvokuljetusyrityksen kanssa solmitun sopimuksen kautta tai pankin konttoriasiointina. Näiden palveluiden maksuvertailu on käytännössä erittäin vaikeaa, sillä lähes kaikissa pankeissa maksut sovitaan tapauskohtaisesti ja usein kuukausiperusteiseksi. Sopimukseen vaikuttaa rahatarpeen määrä ja muut asiakassuhteen seikat, kuten yrityksen koko. Hinnaston mukaisessa palvelussa taksaan vaikuttavia seikkoja ovat mm. vaihtorahan arvo ja laatu, rahojen kunto ja aikataulut.

Viitemaksu pankin automaatilta toisen pankin tilille on pankeissa hinnoiteltu selkeästi verrannollisilla maksuilla, jotka ovat kalleimmillaan 50 senttiä. Halvimmillaan palvelu on maksuton. Suurista pankeista Sampo on tässä palvelussa kilpailukykyisin. Tosin Sammon ilmoittama hinta koskee vain etuasiakkaita, joiden tilissä on palvelupaketti. Kalleimmillaan Sammon perimä maksu on 1 euro.

Maksupäätelytyhteyden hankintakustannukset eroavat pankeittain ja myös tapauskohtaisissa tai kuukausittaisissa maksuissa on eroja. Sampo perii korkeimmat tapauskohtaiset maksut ja Handelsbanken korkeimmat kiinteät kuukausimaksut.

Taulukko 22: Kaupan tyypilliset pankkipalvelumaksut, kalleimmat ja halvimmat pankit

	Kallein pankki, euroa / kerta	Halvin pankki, euroa / kerta
Viitteellinen maksu automaatilla	17 pankkia, 0,50	3 pankkia, maksuton
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	..	..
Kassatilitys konttorissa	..	Säästöp. Etelä-Pohj., maksuton
Vaihtorahan saaminen pankista	..	2 pankkia Etelä-Pohj., maksuton
Maksupäätelytyhteyden	Handelsbanken, 9,25 (+0,03 / tap.) Sampo, 0,05 / tap., väh. 1,68	2 pankkia, maksuton

Kaupalle tyypillisissä palvelumaksuissa on mahdoton nimetä selvästi edullisinta tai kalleinta pankkia tai maakuntaa. Kuortaneen Säästöpankki tosin erottuu joukosta useilla maksuttomilla palveluillaan.

Taulukko 23: Kaupan tyypilliset pankkipalvelumaksut, euroa / kerta

	Nordea, koko maa	Osuuspankki, Länsipohja	Osuuspankki2, Länsipohja	Osuuspankki, Lappi
Viitteellinen maksu automaatilla	0,42	0,50	0,50	0,50
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	sop. muk.	ei ole	ei ole	sop. muk.
Kassatilitys konttorissa	1,5 % + 0,50	hinn. muk.	hinn. muk.	hinn. muk.
Vaihtorahan saaminen pankista	1,5 % + 0,50	maksuton / setelit 2 / kolikot -300 e 4 / kolikot 300- e	4	hinn. muk.
Maksupäätelytyhteyden	8,41 + 0,03 / tap.	maksuton	0,03 / tap.	0,03 / tap.

Taulukko 23 jatkuu:

	Sampo, Lappi	Handelsbanken, Lappi	Säästöpankki, Satakunta
Viitteellinen maksu automaatilla	0,25	ei ole	0,34
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	25	151,35 / kk	ei ole
Kassatilitys konttorissa	6,73	..	1 / -900 euroa 2 / 900- euroa
Vaihtorahan saaminen pankista	10,56	..	9
Maksupäätelyteyhteys	0,05 / tap.	9,25 + 0,03 / tap.	maksuton

Taulukko 23 jatkuu:

	Säästöpankki, Savo	Osuuspankki, Kainuu	Sampo, Kainuu	Säästöpankki, Kainuu	Aktia, Keski-Pohj.
Viitteellinen maksu automaatilla	0,50	0,50	0,25	0,50	0,50
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	sop. muk.	sop. muk.	sop. muk.	sop. muk.	sop. muk.
Kassatilitys konttorissa	hinn. muk.	hinn. muk.	hinn. muk.	hinn. muk.	sop. muk.
Vaihtorahan saaminen pankista	hinn. muk.	hinn. muk.	hinn. muk.	hinn. muk.	sop. muk.
Maksupäätelyteyhteys	0,03 / tap.	0,03 / tap.	0,05 / tap.	0,03 / tap.	0,03 tap.

Taulukko 23 jatkuu:

	Sampo, Keski-Pohj.	Osuuspankki, Etelä-Pohj.	Sampo, Etelä-Pohj.	Säästöpankki, Etelä-Pohj.
Viitteellinen maksu automaatilla	0,25	0,50	0,25	maksuton
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	min. 25,22	sop. muk.	45,41 / tunti	..
Kassatilitys konttorissa	6,72	2-17	..	maksuton
Vaihtorahan saaminen pankista	3,52 + 2 % kolikot + 0,2 % setelit	maksuton	..	maksuton
Maksupäätelyteyhteys	0,05 / tap.	0,03 / tap.	0,05 / tap.	3,36

Taulukko 23 jatkuu:

	PaikallisOP, Etelä-Pohj.	Osuuspankki, Keski-Suomi	Sampo, Keski-Suomi	Säästöpankki, Keski-Suomi
Viitteellinen maksu automaatilla	0,17	0,50	0,25	0,50
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	sop. muk.	sop. muk.	45,41 / tunti	..
Kassatilitys konttorissa	1.35-2,70	hinn. muk.	6,73 tai 45,41 / tunti	hinn. muk.
Vaihtorahan saaminen pankista	1,65	2,02	3,53 + 2 % kolikot + 0,2 % setelit	5
Maksupäätelyteyhteys	0,03 / tap., väh. 1,25	0,03 / tap.	0,05 / tap., väh. 1,68	8 + 0,03 / tap.

Taulukko 23 jatkuu:

	Osuuspankki, Pohj.-Karjala	Sampo, Pohj.-Karjala	Säästöpankki, Pohj.-Karjala	Handelsbanken, Pohj.-Karjala
Viitteellinen maksu automaatilla	0,50	..	0,50	..
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	100-400	45,41 / tunti	sop. muk.	sop. muk.
Kassatilitys konttorissa	ei ole	6,73 tai 45,41 / tunti	hinn. muk.	..
Vaihtorahan saaminen pankista	4	3,53 + 2 % kolikot + 0,2 % setelit	väh. 2,5	15
Maksupäätelyteyhteys	8,41 + 0,03 / tap.	0,05 / tap., väh. 1,68	8	9,25

Taulukko 23 jatkuu:

	Säästöpankki, Etelä-Savo	Sampo, Etelä-Savo	Osuuspankki, Vars.-Suomi
Viitteellinen maksu automaatilla	0,50	0,25	0,50
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	sop. muk.	45,41 / tunti	sop. muk.
Kassatilititys konttorissa	0,2 % setelit + 2 % kolikot, väh. 4	10	hinn. muk.
Vaihtorahan saaminen pankista	0,2 % setelit + 2 % kolikot, väh. 4	10,56	0 setelit 4 kolikot
Maksupäätelyteys	5 + 0,03 / tap.	0,05 / tap.,	0,02 / tap.

Taulukko 23 jatkuu:

	Sampo, Vars.-Suomi	Säästöpankki, Vars.-Suomi	Handelsbanken, Vars.-Suomi	Sampo, Päijät-Häme
Viitteellinen maksu automaatilla	0,25	maksuton	ei ole	..
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	sop. muk.	sop. muk.	sop. muk.	26,60
Kassatilititys konttorissa	sop. muk.	0,50 %, väh. 4	sop. muk.	..
Vaihtorahan saaminen pankista	sop. muk.	10	sop. muk.	..
Maksupäätelyteys	0,05 / tap.	0,03 / tap.	9,25	5,00

Taulukko 23 jatkuu:

	Säästöpankki, Etelä-Karjala	Sampo, Etelä-Karjala	Handelsbanken, Etelä-Karjala
Viitteellinen maksu automaatilla	0,50	Maksuton	ei ole
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	sop. muk.	45,41 / tunti	sop. muk.
Kassatilititys konttorissa	0,2 % setelit + 2 % kolikot, väh. 4	6,73 tai 45,41 / tunti	sop. muk.
Vaihtorahan saaminen pankista	0,2 % setelit + 2 % kolikot, väh. 4	3,53 + 2 % kolikot + 0,2 % setelit	sop. muk.
Maksupäätelyteys	5 + 0,03 / tap.	0,05 / tap., min. 1,68	0,03 / tap.

Taulukko 23 jatkuu:

	Osuuspankki, Etelä-Karjala	Sampo, Pääkaupunkiseutu	Osuuspankki, Uusimaa
Viitteellinen maksu automaatilla	0,50	0,25	0,50
Rahahuoltosopimus, euroa / kk	sop. muk.	45,41 / tunti	sop. muk.
Kassatilititys konttorissa	2-17 (sekatilititys) 1,50 + 0,01 /seteli (vyötetilititys)	6,73	2,02 / -5 000 mk 4,04 / 5-10 000 mk 6,06 / 10-20 000 mk
Vaihtorahan saaminen pankista	4	3,53	..
Maksupäätelyteys	8,40	..	0,03 / tap.

16 Alueellinen vertailu palvelualoille tyypillisistä palvelumaksuista

Useimmissa pankeissa automaatista ei saa tiliotetta, vain luettelon tilitapahtumista. Tilitapahtumaluettelo on yleensä maksuton ja tiliote maksaa enimmillään runsaan euron. Maksutaso tilisiirtopalvelussa kassalla vaihtelee selvästi pankkien välillä. Sammon taksat ovat suurimmat ja Säästöpankeista löytyvät alhaisimmat maksutasot. Saapuvan viitteettömän maksun hoitaminen on yleisesti halvinta Handelsbankenissa, tosin Säästö- ja Paikallisosuuspankeista löytyy maksuttomiakin palveluita. Monissa pankeissa palvelumaksu on sidottu maksujen määrään.

Yrityspankkikortin kuukausimaksu on isoista pankeista pienin Nordeassa, muuten Handelsbankenissa. Säästöpankeissa on suurin maksujen hajonta; parhaimmillaan päästään alle puolella keskimääräisestä kustannuksesta, mutta Aktiassa taksa on kaksinkertainen yleiseen tasoon nähden. Eräissä pankeissa ei ollut kysytyä yrityspankkikorttia rahakorttiominaisuudella. Pankkiyhteysohjelman kuukausimaksut ovat suurimmat Nordeassa ja Aktian laajassa ohjelmassa. Edullisimmat palvelut löytyvät tyypillisesti Osuuspankeista, mutta Etelä-Karjalan Handelsbanken vastasi tarjoavansa palvelun maksutta. Pankkiyhteysohjelmien sisällöissä on suuria eroja.

Taulukko 24: Palvelualan tyypilliset pankkipalvelumaksut, kalleimmat ja halvimmat pankit

	Kallein pankki, euroa / kerta	Halvin pankki, euroa / kerta
Tiliote / tilitapaht.automaatista	Osuuspankki Uusimaa, 1,26 Säästöpankki Savo, 2.50 / kk	16 pankkia, maksuton
Tilisiirto kassalla	4 Sampo, 4	Säästöp. Etelä-Pohj., 0,50
Saapuva viitteetön maksu	..	1-3 pankkia, maksuton
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	Aktia Keski-Pohj., 3,30	2 Handelsbankenia, maksuton
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	Nordea, 11,77 Aktia Keski-Pohj., 13,46 (laaja)	Handelsbanken. Etelä-Karjala, maksuton

Palvelualoilla tyypillisissä palvelumaksuissa vertailu on hieman selkeämpää kuin kaupan palveluissa, muttei se silti helppoa ole. Säästöpankeista löytyy eniten hajontaa ja Kuortaneen Säästöpankki erottuu nytkin joukosta myönteisesti.

Taulukko 25: Palvelualan tyypilliset pankkipalvelumaksut, euroa / kerta

	Nordea, koko maa	Osuuspankki1, Länsipohja	Osuuspankki2, Länsipohja	Osuuspankki, Lappi
Tiliote / tilitapaht.automaatista	ei tiliotetta	0,50	0,50	0,50
Tilisiirto kassalla	2,52	2	2	2
Saapuva viitteetön maksu	0,50	0,34	0,34	0,34
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	1,40	5 / v	1,67	1,68
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	11,77	2,50-6,70	8,40	5-8,40

Taulukko 25 jatkuu:

	Sampo, Lappi	Handelsbanken, Lappi	Säästöpankki, Satakunta
Tiliote / tilitapaht.automaatista	maksuton	maksuton	maksuton
Tilisiirto kassalla	4	1,65	1,50
Saapuva viitteetön maksu	0,50	0,17	1,68
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	1,68	maksuton	0,84
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	5,05	10	3,36

Taulukko 25 jatkuu:

	Säästöp., Savo	Osuusp., Kainuu	Sampo, Kainuu	Säästöpankki, Kainuu	Aktia, Keski-Pohj.
Tiliote / tilitapaht.automaatista	2,50 / kk	maksuton	maksuton	maksuton	maksuton
Tilisiirto kassalla	3	2,52	3,36	3,00	3,36
Saapuva viitteetön maksu	4 / 25 kpl	0,34	0,50	0,08	sis. tilipak.
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	..	1,68	1,68	1,50	3,30
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	8,40	8,41	10,09	8,07	8,41 suppea / 13,46 laaja

Taulukko 25 jatkuu:

	Sampo, Keski-Pohj.	Osuuspankki, Etelä-Pohj.	Sampo, Etelä-Pohj.	Säästöpankki, Etelä-Pohj.
Tiliote / tilitapaht.automaatista	maksuton	0,50	maksuton	maksuton
Tilisiirto kassalla	3,36	2	3,36	0,50
Saapuva viitteetön maksu	0,50	0,30	0,50	maksuton
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	1,68	20 / v.	1,68	10,09 / v
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	5,05	2,50	5,05	3,36

Taulukko 25 jatkuu:

	PaikallisOP, Etelä-Pohj.	Osuuspankki, Keski-Suomi	Sampo, Keski-Suomi	Säästöpankki, Keski-Suomi
Tiliote / tilitapaht.automaatista	..	0,42	1	maksuton
Tilisiirto kassalla	1,35	2,02	4	3
Saapuva viitteetön maksu	25 kpl / kk maksutta	0,34	0,50	hinn. muk.
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	1,65	1,68	1,68	1,50
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	8,40	8,41	5	3-8

Taulukko 25 jatkuu:

	Osuuspankki, Pohj.-Karjala	Sampo, Pohj.-Karjala	Säästöpankki, Pohj.-Karjala	Handelsb., Pohj.-Karjala
Tiliote / tilitapaht.automaatista	0,25	1	..	ei ole
Tilisiirto kassalla	2	4	3	1,68
Saapuva viitteetön maksu	0,50	0,50	4 / 25 kpl /kk	0,17
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	1,66	1,68	1,50	ei ole
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	8,40	5	8,00	9,25

Taulukko 25 jatkuu:

	Säästöpankki, Etelä-Savo	Sampo, Etelä-Savo	Osuuspankki, Vars.-Suomi
Tiliote / tilitapaht.automaatista	maksuton	maksuton	0,50
Tilisiirto kassalla	2	3,36	2
Saapuva viitteetön maksu	4 / 25 kpl / kk 8 / 25-50 kpl /kk jne. sop. muk. / 400- kpl	0,50	0,34
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	2	1,68	1,67
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	6,50	5,05	5-8,4

Taulukko 25 jatkuu:

	Sampo, Vars.-Suomi	Säästöpankki, Vars.-Suomi	Handelsbanken, Vars.-Suomi	Osuuspankki, Päijät-Häme
Tiliote / tilitapaht.automaatista	maksuton	ei ole	maksuton	0,34
Tilisiirto kassalla	3,36	1	1,68	1,35
Saapuva viitteetön maksu	0,50	4 / 25 kpl / kk	0,17	0,50
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	1,68	1,35	maksuton	..
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	5,05	5	10,09	8,41

Taulukko 25 jatkuu:

	Sampo, Päijät-Häme	Säästöpankki, Etelä-Karjala	Sampo, Etelä-Karj.	Handelsb., Etelä-Karjala
Tiliote / tilitapaht.automaatista	..	maksuton	1	ei ole
Tilisiirto kassalla	..	2	4	1,68
Saapuva viitteetön maksu	0,50	4 / 25 kpl / kk 8 / 25-50 kpl /kk jne. sop. muk. / 400- kpl	0,50	0,17
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	1,68	2	1,68	ei ole
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	5	6,50	5	maksuton

Taulukko 25 jatkuu:

	Osuuspankki, Etelä-Karjala	Sampo, Pääkaupunkis.	Osuuspankki, Uusimaa	Säästöpankki, Uusimaa
Tiliote / tilitapaht.automaatista	0,50	0,05	1,26	0,50
Tilisiirto kassalla	2	3,36	2,02	3,36
Saapuva viitteetön maksu	0,34	0,50	0,40	..
Yrityspankkikortti, euroa / kk / kortti	20 / v	1,68	1,40	..
Pankkiyhteysohjelma, euroa / kk	8,40	5,05	8,41	..

17 Alueellinen vertailu valmistaville aloille tyypillisistä palvelumaksuista

Käteismaksu kassalla on kalleinta eräissä Sammon konttoreissa. Edullisinta se on Etelä-Pohjanmaan Paikallisosuus- ja Säästöpankeissa. Kalleimmat kertamaksut tilisiirrosta maksupalveluna löytyvät Sammosta ja edullisimmat Säästö- ja Osuuspankeista. Etelä-Pohjanmaa erottuu jälleen edullisuudellaan. Viitteellisen saapuvan maksun käsittely on pankeissa lähes yhtä kallista. Joitakin eroja kuitenkin on ja merkittävin löytyy jälleen Etelä-Pohjanmaalta, jossa pankit näyttävät kilpailevan palveluhinnoillaan.

Maksumääräys ulkomaille kassapalveluna on kalleinta Handelsbankenissa ja edullisimmat taksat löytyvät Säästöpankeista. Pankkien vastauksista tähän on kirjattu vain Euroopan ulkopuolisiin maihin lähetetyt hinnat. Eurooppaan taksat ovat runsaat puolet tässä esitellyistä. Paperitiliotteen postitse saa maksutta muutamasta pankista ja suurimmin kustannuksin Päijät-Hämeen Sammosta.

Taulukko 26: Valmistavan alan tyypilliset pankkipalvelumaksut, kalleimmat ja halvimmat pankit

	Kallein pankki, euroa / kerta	Halvin pankki, euroa / kerta
Käteismaksu kassalla	4 Sampo, 6	2 pankkia Etelä-Pohj., 1,35
Tilisiirto maksupalveluna	3 Sampo, 2 2 Säästöp. 15 tai 25 / kk	Säästöp. Etelä-Pohj., 0,50
Saapuva maksu viitteellä	..	1-2 pankkia Etelä-Pohj, maksuton
Maksumääräys ulkomaille kassalla	2 Handelsbankenia, 18	Säästöp. Etelä-Pohj., 8,41
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	Sampo Päijät-Häme, 2,52	6-7 pankkia, maksuton

Valmistavan alan tyypillisissä palvelumaksuissa vertailu on kaikkein selkeintä. Säästö- ja Osuuspankeista löytyy eniten hajontaa ja Etelä-Pohjanmaalla maksut ovat yleisesti alhaisimmat.

Taulukko 27: Valmistavan yrityksen tyypilliset pankkipalvelumaksut, euroa / kerta

	Nordea, koko maa	Osuuspankki1, Länsipohja	Osuuspankki2, Länsipohja	Osuuspankki, Lappi
Käteismaksu kassalla	3,36	3,30	3,30	3,30
Tilisiirto maksupalveluna	1,68	1	1	1
Saapuva maksu viitteellä	0,126	0,12	0,10	0,10
Maksumääräys ulkomaille kassalla	11,77	11,70	11,70	11,70
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1,68	1,25	1,25	1,25

Taulukko 27 jatkuu:

	Sampo, Lappi	Handelsbanken, Lappi	Säästöpankki, Satakunta
Käteismaksu kassalla	6	5,05	3,35
Tilisiirto maksupalveluna	1,35	1,65	1,50
Saapuva maksu viitteellä	0,13	0,10	1,68 / kk
Maksumääräys ulkomaille kassalla	12	18	13
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1,35	maksuton	0,84

Taulukko 27 jatkuu:

	Säästöp., Savo	Osuusp., Kainuu	Sampo, Kainuu	Säästöpankki, Kainuu	Aktia, Keski-Pohj.
Käteismaksu kassalla	3	2,52	3,36	3	3,36
Tilisiirto maksupalveluna	1	1,01	1,35	1	ei käytössä
Saapuva maksu viitteellä	0,08	0,10	0,13	0,08	0,08
Maksumääräys ulkomaille kassalla	..	11,77	13,46	12	11,77
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1	1,35	1,35	1	maksuton

Taulukko 27 jatkuu:

	Sampo, Keski-Pohj.	Osuuspankki, Etelä-Pohj.	Sampo, Etelä-Pohj.	Säästöpankki, Etelä-Pohj.
Käteismaksu kassalla	3,36	3,30	3,36	1,35
Tilisiirto maksupalveluna	1,35	1	1,35	0,50
Saapuva maksu viitteellä	0,13	0,10	0,13	maksuton
Maksumääräys ulkomaille kassalla	11,77	11,70	11,77	8,41
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1,35	1	1,35	maksuton

Taulukko 27 jatkuu:

	PaikallisOP, Etelä-Pohj.	Osuuspankki, Keski-Suomi	Sampo, Keski-Suomi	Säästöpankki, Keski-Suomi
Käteismaksu kassalla	1,35	1,68	6	3
Tilisiirto maksupalveluna	0,67	1,01	2	1
Saapuva maksu viitteellä	25 kpl /kk maksutta	0,13	0,13	4 / kk + 0,08 / kpl
Maksumääräys ulkomaille kassalla	12	11,77	15,13	12
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1	1,26	1,35	1

Taulukko 27 jatkuu:

	Osuuspankki, Pohj.-Karjala	Sampo, Pohj.-Karjala	Säästöpankki, Pohj.-Karjala	Handelsb., Pohj.-Karjala
Käteismaksu kassalla	3,30	6	3	5,05
Tilisiirto maksupalveluna	1	2	1	1,68
Saapuva maksu viitteellä	0,13	0,13	0,08	0,10
Maksumääräys ulkomaille kassalla	11,70	15,13	12,11	18
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1,25	1,35	1	maksuton

Taulukko 27 jatkuu:

	Säästöpankki, Etelä-Savo	Sampo, Etelä-Savo	Osuuspankki, Vars.-Suomi
Käteismaksu kassalla	3	3,36	3,30
Tilisiirto maksupalveluna	15 / -15 kpl / kk 25 / 16- kpl / kk	1,35	1
Saapuva maksu viitteellä	0,08, väh. 3,35 /kk	0,13	0,10
Maksumääräys ulkomaille kassalla	11,70	11,77	11,70
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1,50	1,35	1,25

Taulukko 27 jatkuu:

	Sampo, Vars.-Suomi	Säästöpankki, Vars.-Suomi	Handelsb., Vars.-Suomi	Osuusp., Päijät-Häme
Käteismaksu kassalla	3,36	2,50	5,05	..
Tilisiirto maksupalveluna	1,35	1	1,68	1,35
Saapuva maksu viitteellä	0,13	0,08, väh. 2,50 / kk	0,10	0,13
Maksumääräys ulkomaille kassalla	15,14	11,77	13,50	..
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1,35	maksuton	1 maksuton 0,84 / 2- kpl	1,68

Taulukko 27 jatkuu:

	Sampo, Päijät-Häme	Säästöpankki, Etelä-Karjala	Sampo, Etelä-Karj.	Handelsb., Etelä-Karjala
Käteismaksu kassalla	..	3	6	5,05
Tilisiirto maksupalveluna	..	15 / -15 kpl / kk 25 / 16- kpl / kk	2	1,68
Saapuva maksu viitteellä	0,13	0,08, väh. 3,35 /kk	0,13	0,10
Maksumääräys ulkomaille kassalla	..	11,70	15,13	13,50
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	2,52	1,50	1,35	maksuton

Taulukko 27 jatkuu:

	Osuuspankki, Etelä-Karjala	Sampo, Pääkaupunkis.	Osuuspankki, Uusimaa	Säästöpankki, Uusimaa
Käteismaksu kassalla	3,30	2,36	2,02	4
Tilisiirto maksupalveluna	1	1,35	..	..
Saapuva maksu viitteellä	0,10	0,13	0,11	..
Maksumääräys ulkomaille kassalla	11,70	..	..	..
Paperitiliote postitse euroa / kk / tili	1,25	1,35	..	..

18 Esimerkkilaskelma palvelumaksujen kustannuseroista

Palvelumaksujen listahinnoissa on siis eroja. Esimerkkilaskelmat havainnollistavat näitä eroja. Isojen pankkien asiakkailta kustannuserot ovat vähäisiä, sillä niiden maksutasot seuraavat toisiaan ja niiden pääsääntöisenä politiikkana näyttää olevan, että alennukset yhtäällä kompensoidaan korotuksilla jossain muualla. Tässä vertailuun on otettu edullisimmaksi pankiksi osoittautunut Kuortaneen Säästöpankki ja melko kalliiksi osoittautuneet Sammon konttorit.

Kaupan alalta esimerkkinä voisi olla pienkauppa, joka maksaa kuukausittain 30 viitteellistä maksua pankin automaatilla, tilittää luvussa 14 kuvaamamme päiväkassan 15 kertaa kuukaudessa ja hankkii yhtä monta vaihtokassaa. Jos kauppias hoitaa rahahuoltonsa suhteellisen kalliin Keski-Pohjanmaan Sammon konttorissa, joutuu hän maksamaan palvelumaksuja 266,58 euroa kuukaudessa. Vastaava kauppias pääsee Kuortaneen Säästöpankissa ilman maksuja. Vuodessa näiden kahden pankin asiakkaan välinen kustannusero on lähes 3 200 euroa. Keski-pohjanmaalaisen kauppiaan kannattaa tässä tapauksessa tehdä Sammon kanssa rahahuoltosopimus ja hoitaa maksunsa maksupäätelytehtävien kautta. Näin kauppiaan kustannukset putoavat selvästi.

Palvelualoilla esimerkkinä voisi olla yritys, joka haluaa automaattista 3 tiliotetta tai tilitapahtumaluetteloita kuukaudessa, tekee 10 tilisiirtoa pankin kassalla ja saa yhtä monta viitteetöntä maksusuoritusta. Lisäksi yrityksellä on rahakorttiominaisuudella varustettu pankkikortti ja pankkiyhteysohjelma. Pohjois-Karjalan Sammossa kuukausikustannukset ovat 54,68 euroa ja Kuortaneen Säästöpankissa 16,77 euroa. Vuositasolla kustannuseroa syntyy yli 455 euroa. Molemmilla alueilla yritys voi säästää, jos se pystyy maksimoimaan verkkoasiointinsa määrän ja minimoimaan pankin konttorilla tai automaatilla käynnit.

Valmistavilla aloilla esimerkkiyritys maksaa viisi käteismaksua kassalla kuukausittain, 15 tilisiirtoa maksupalveluna, saa 20 viitteellistä maksusuoritusta, antaa 2 maksumääräystä Euroopan ulkopuolelle konttoriasiointina ja tarvitsee paperitiliotteen postitse kotiinsa kerran kuukaudessa. Pohjois-Karjalan Sammossa tällainen palvelu maksaa 94,22 euroa kuukaudessa ja Kuortaneen Säästöpankissa 31,07 euroa kuukaudessa. Vuodessa kustannuseroa syntyy lähes 760 euroa.